

УДК 81'373,46

Кобернюк А. - ст. гр.-211

Херсонський державний університет

СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ МЕДИЧНИХ ТЕРМІНІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Науковий керівник: к.п.н., професор Тихоша В.І.

Kobernuk A.

Kherson State University

STRUCTURAL FEATURES OF MEDICAL TERMS UKRAINIAN LANGUAGE

Supervisor: Tyhosha V.I.

Ключові слова: термін, медицина, суфікс, префікс, основа складання, словоскладання
Keywords: term, medicine, suffix, prefix, Basis of preparation, compounding.

Досліджуючи **медичні терміни**, переконуємося, що для творення їх використовувалися найрізноманітніші словотворчі ресурси, роль яких у творенні терміна була, проте, не однакова. Основною словотворчою частиною слова прийнято вважати його кореневу морфему, або так званий корінь слова. В одних термінах коренів може бути тільки один (*аденома, синдром, алалія*), а в других - два і більше (*атеросклероз, кардіостеноз*).

Поряд з кореневими морфемами до системи словотворчих ресурсів належать так звані службові морфемі: суфікси, префікси, інфікси, що об'єднуються під загальною назвою - **афікси**. Серед афіксів, що беруть участь у творенні медичних термінів *виділяють продуктивні, малопродуктивні і непродуктивні*. До продуктивних відносять суфікси **-ин-, -ан-, -ен-** (*дихання, запалення, пухлина, затруєння, тиснення*), суфікси **-ов-, -ев-, -н-, -альн-, -ігн-** (*синусовий, шлуночковий, серцевий, гіпертонічний, мітральний, пульсовий*). До малопродуктивних належать суфікси **-ац-, -оз-, -ит-, -їт-** (*тромбоз, аускультация, артрит*). Вони приєднуються в основному до іншомовних основ. Серед українських префіксів, що активні у творенні медичних термінів, відзначаємо **пере-, пост- і після-** (*передінфарктний, передінсультний, постінфарктний, післяопераційний*).

Характерною особливістю української термінології є те, що частина термінів виникла в результаті метафоричного перенесення одного із значень смислової структури слова. При цьому серед загальнонавчаних слів, що активно входили до термінологічного медичного словника, здебільшого виділяються слова на позначення побутових та інших предметів, широко відомих у практичній діяльності людей. Підставою для метафоричного переносу є подібність зовнішнього вигляду об'єкта номінації: **гілка, гирло, ритм, картина, тиск, вогнище, пауза, пучки, хвиля, вузол, ніжки, пазуха, стовбур, сумка, цибулина, шлуночок**.

Словосполучення в процесі вторинної номінації інколи служать для творення термінів - фразеологізмів: *котяче муркотіння, симптом паруса, симптом барабаних палочок*.

Аналіз медичної термінології (далеко не повний) дає можливість зробити такий **висновок**, що в українській мові існує розвинена, добре структурована медична терміносистема, яка відповідає сучасним міжнародним науковим стандартам і може служити засобом спілкування фахівців як вчених, так і практиків.